

DEVETDNEVNICA PRED DRUGIM PASTORALNIM OBISKOM PAPEŽA JANEŽA PAVLA II. V SLOVENIJI IN PRED BEATIFIKACIJO ŠKOFA ANTONA MARTINA SLOMŠKA

Uvod

1. DAN: PETEK, 10. 9. 1999

2. DAN: SOBOTA, 11. 9. 1999

3. DAN: NEDELJA, 12. 9. 1999

4. DAN: PONEDELJEK, 13. 9. 1999

5. DAN: TOREK, 14. 9. 1999

6. DAN: SREDA, 15. 9. 1999

7. DAN: ČETRTEK, 16. 9. 1999

8. DAN: PETEK, 17. 9. 1999

9. DAN: SOBOTA, 18. 9. 1999

Maribor 1999

PRIROČNIK 18

S SLOMŠKOM NA POT SVETOSTI

Izdal: Odbor za pripravo papeževega obiska in Slomškove beatifikacije

Odgovarja: dr. Jožef Smej, gen. vikar

Pripravila: [Miha Herman](#) in Jože Goličnik

Uvod

Že več kot leto dni se pripravljamo na ponovno srečanje s svetim očetom in na beatifikacijo Antona Martina Slomška. V tem času smo se s Slomškom srečavali na različne načine: njegovo življenjsko pot smo prehodili v adventu, v postu nam je govoril in nas pripravljajal na veliko noč, romamo po Slomškovih življenjskih postojankah, otroci in mladina ga spoznavajo pri katehezah, po župnijah se vrstijo razne prireditve, Slomškove sveče nam kličejo v spomin njegovo vodilo: Sveta vera bodi vam luč, postavljajo se Slomškovi spomeniki, s Slomškom molimo in še bi lahko našteali. Vse to nas duhovno pripravlja na zgodovinski dogodek, ki ga slovenski narod še ni doživel. Prišli smo do zadnjega dejanja. Iz izkušnje vemo, da nas prazniki prevzamejo, če smo se nanje primerno pripravili. Do sedaj smo pred Slomškovimi nedeljami imeli tridnevnice. Letos, ko bodo uresničena naša hrepenenja po Slomšku svetniku, pa se bomo duhovno pripravljali devet dni. Devetdnevnici smo dali naslov: "S Slomškom na pot svetosti". Ne bomo govorili o Slomšku, temveč on sam nam bo spregovoril, tako kot je spregovoril v pastirskem pismu slovenskim vernikom ob nastopu škofovske službe (1846) in v pismu ob

preselitvi škofovskega sedeža v Maribor. Pred nas bo stopila podoba Slomška svetnika, ki je za nas prvenstvenega pomena.

Na Slomškovi proslavi v Mariboru leta 1935 je takratni profesor na klasični gimnaziji in potem še ustanovitelj ravenske gimnazije in študijske knjižnice, velik kulturni delavec in poznavalec svetovne in slovenske literature, dr. Franc Sušnik, spregovoril pomenljive besede:

"Slomšku za spomin, ne le, ker je oče slovenske krščanske prosvete - kajti to že preveč vemo - ampak ker je bil svet; ne le, ker je rešil slovenstvo na Štajerskem - to že preveč vemo - ampak ker je bil svet; ne le, ker je začetnik slovenske ljudske knjige - to že preveč vemo - ampak ker je bil svet; ker je imel sto slabih nagnjenj in jih sprevergel v sto junaških čednosti; ne le, kakor da iz nacionalne objestnosti želimo imeti z njim ambasadorja pri nebeškem prestolu, ampak ker nas žene v njegovo svetost ...

Slomšku za spomin, da ne bi njegova podoba ostala v sijajnih dvoranah in na veličastnih proslavah, ampak da bi šla z nami v tihe domače kote, da bi se vanjo odelo naše hrepenenje po svetosti.

To je naš krik po svetniku, nas, ki imamo poleg Boga še druge bogove, ki imamo dvojno knjigovodstvo: eno za Boga, drugo za svojo čast, oblast in denar, - kajti bolj od sijajnih bilanc nam je treba svetnikov.

To je naš krik po svetniku, nas, ki s kinom in vinom in teatrom in puhlim branjem posvečujemo nedelje, - kajti bolj kot učenjaki in umetniki in zviti debaterji so nam potrebni svetniki.

To je naš krik po svetniku, nas, ki smo svoje grehe zavili v farizejski plašč in jih razkazujemo kot čednosti, - kajti bolj od lepih programov in bleščečih besed so nam potrebni svetniki.

To je naš krik po svetniku, nas, ki nas je zajela civilizacija v svoj direndaj, da begamo od jutra do noči, - kajti bolj od strojev in elektrike in asfaltiranih cest so nam potrebni svetniki.

To je naš krik po svetniku in naša molitev, da bi mogli reči **SVETI ANTON MARTIN SLOMŠEK**.

Šestdeset let za Sušnikom je na mariborskem letališču spregovoril Peter našega časa, Janez Pavel II.: " Vsak človek je poklican k svetosti... Naša doba je videti prej čas izrednih znanstvenih in tehnoloških odkritij kot pa doba svetnikov. Toda če človek s pomočjo notranjega priličenja Kristusu sebe duhovno ne izoblikuje, ostanejo naposled vsi njegovi dosežki brez pomena in morejo celo postati nevarni. Prav zato, ker tako iščejo svojo popolno uresničitve, so svetniki toliko bolj

potrebni. Naš čas zahteva zrele osebnosti, sposobne, da potem ko so doumele vrednoto svetosti, skušajo le-to uresničiti v vsakdanjem življenju.

Če dobro pogledamo, razodeva današnja družba globoko potrebo po svetnikih... Prav svetniki so za iskalske duše primerni in zanesljivi vodniki. S pričevalno silo svojega zgleda znajo pokazati pot, po kateri je treba hoditi. Svetost je tista prava sila, ki je sposobna spreminjati svet."

Kmalu po beatifikaciji škofa Slomška bo prvo zasedanje slovenske sinode. Vsi sinodalni očetje in tudi drugi se bomo po beatifikaciji skupaj s papežem Janezom Pavlom II. zbrali pred Slomškovim grobom v mariborski stolnici in molili za uspeh slovenske sinode. Naj to simbolno dejanje kaže smer Cerkve na Slovenskem v tretjem tisočletju.

Med devetdnevnico so berila vedno od dneva.

Z veseljem pojdimo S SLOMŠKOM NA POT SVETOSTI.

Jože Goličnik
voditelj Pastoralne službe

1. DAN: PETEK, 10. 9. 1999

"MILOST, USMILJENJE IN MIR OD BOGA OČETA IN JEZUSA KRISTUSA, NAŠEGA GOSPODA" (1 Tim 1,2).

UVOD V MAŠO:

"Uresničujete se pričakovanja in molitve našega naroda, ki so se dvigale k Tebi , odkar smo stopili v občestvo katoliške Cerkve in postali Tvoji ljubljene otroci □"

Tako smo v hvaležnosti in prošnji molili po naših cerkvah, ko smo se pripravljali na slovesno razglasitev Antona Martina Slomška za blaženega in na papežev obisk 19. septembra letos v Mariboru. Zdelo se nam je še nekam daleč, negotovo. Zdaj je že pred nami radostno pričakovanje. Od tedaj nas loči le še dober teden. Z devetdnevno pripravo želimo pripravljati sebe in naše skupnosti, družine in župnije na ta edinstveni dan. Slovenski narod tako dobiva uradno, pred vso veseljno Cerkvijo svojega domačega svetnika, vzornika iz naših logov, svetnika s slovensko dušo, tako rekoč enega od nas. Velika radost, veliko upanje in za nas veliko povabilo: iti za njim po poti kreposti in svetosti. Kako hodimo po njej? Večkrat se spotikamo in padamo. Prosimo Boga odpuščanja, Slomška pa, naj nas na tej poti podpira s svojo priprošnjo pri Bogu.

NAGOVOR:

Tokrat ne bomo govorili o Slomšku. Raje bomo dopustili, da nam on spregovori in nam pove, kot je povedal svojim vernikom ob nastopu škofovske službe 1846 ali ob preselitvi škofijskega sedeža v Maribor 1859.

Takole piše svojim slovenskim vernikom ob nastopu škofovske službe:

Preljubi! Slovenci se radi prav po krščansko pozdravljajo, rekoč: "Hvaljen bodi Jezus Kristus!" Tudi jaz vas ravno tako po domače pozdravljam, vam po starem znanju roko podam in Boga prosim, da bi bil jaz svoje škofije, vi pa mene, svojega škofa, veseli; naj bi veliko let v milosti božji skupaj živeli k časti Bogu, našim dušam pa k zveličanju. De bo pa naše veselje goto-vo, naj bo naša prva skrb, svoje dolžnosti dobro spoznati in zvesto dopolnjevati, vsak po svojem stanu.

Slovincem lepšega in bolj imenitnega dela ni, kakor vinograd obdelovati. Vinograd Gospodov obdelovati je moje delo, pa tudi vaša dolžnost meni pomagati, da bo gorica lavantinske Cerkve, ki mi je zdaj od Jezusa Kristusa, Gospoda vseh gospodarjev, po njegovih višjih namestnikih v skrb izročena, podobna dobro obdelanemu vinogradu, v katerem žlahtno trsje lepo raste, dišeče cveti in obilnega sadja rodi. Kristus, Božji Sin in Zveli-čar človeški, je kupil vinograd s svojo predragoceno rešnjo krvjo ter ga izročil svojim namestnikom: svetemu očetu, rimskemu papežu, svojemu vidnemu poglavarju na zemlji, škofom, nastop-nikom (naslednikom) apostolov, in mašnikom, učencev Kristu-sovih nasledovalcem. Pogovorimo se torej prav po doma-če, kako se bomo apostolskega dela lotili, da nam pojde veselo in prav uspešno od rok. Le pomislite!

Vsegamogočni in usmiljeni Bog je zasadil velik in imeniten vinograd, svojo sveto Cerkev, na gorico tega sveta, ki se razlega (razteza) od sončnega vzhoda do zahoda. Ljudje, po božji po-dobi ustvarjeni, so žlahtne trte. Jezus, ker je dejal: "Kakor je mene Oče poslal, pošiljam tudi jaz vas. Idite po vsem svetu, učite vse narode; učite jih držati vse, kar koli sem vam zapovedal!"

Lepa vinska gorica vinograda Kristusovega je lavantinska škofija, ki se po koroški in štajerski deželi razlega, blizu štirikrat sto tisoč duš ima, lepo žlahtno trsje, med katerim sem tudi jaz zrastel, si vsake službe poskusil in zdaj višjega pastirja službo prevzel, naj bi višji hišnik velikega vinograda Gospodovega bil. Bog daj, da bi svojo službo zvesto opravljal! Potreba mi je k temu dobrih delavcev.

Kakor je hišni gospodar v svetem evangeliju zjutraj zgodaj vstal, da bi delavce v svoj vinograd najemal, ravno tako tudi jaz ob začetku svoje škofovske službe delavce kličem in prosim svoje duhovnike in šolske gospode, starše, gospodarje in gospodinje, da mi pomagata.

PROŠNJE:

Nebeški Oče. Cerkev na Slovenskem doživlja ob prelomu tisočletja radost beatifikacije prvega svojega rojaka in skrb za prihodnost ob slovenski sinodi. V tem duhu prosimo:

1. Za svetega očeta papeža Janeza Pavla II.: daj mu zdravja, modrosti, vere in moči, da bo vodil Cerkev po poti evangelija.
2. Za vse (slovenske) škofove in duhovnike : da bi znali odkrivati svoje poslanstvo v tem času in se z vso zavzetostjo dati na razpolago Kristusu in Cerkvi.
3. Za vse župnijske sodelavce: da bi jih imeli dovolj in da bi v sodelovanju z duhovniki z veseljem prinašali svoj delež pri gradnji božjega kraljestva v naših dušah.
4. Za otroke in mladino, da bi čutili dovolj ljubezni, skrbi in pomoči pri odraščanju, in tako dozoreli v dobre kristjane in odgovorne državljane.

Vse to te prosimo po Kristusu našem Gospodu.

2. DAN: SOBOTA, 11. 9. 1999

VSAK, KDOR PRIHAJA K MENI IN POSLUŠA MOJE BESEDE IN JIH SPOLNJUJE □ (Lk 6, 47)

UVOD V MAŠO:

Slomšek je vseskozi ostal globoko predan vzgoji. Od svojih študijskih let naprej je čutil v sebi poslanstvo, da pomaga k napredovanju tudi drugim, da vzgaja in uči. V letih svojega pastoralnega delovanja mu je to največja skrb in ljubezen. Zato ni čudno, da ostaja vzgoji predan tudi kot škof. V svojem prvem pastirskem pismu zato takoj nagovarja starše in jih opominja k neobhodnemu poslanstvu starševstva, ki je učenje, svarjenje, odvrčanje od slabega, predvsem pa molitev. "Dobra, krščanska vzgoja otrok mi največ na srcu leži. Po boljših ljudeh skrbimo za boljše čase," pravi Slomšek.

Vzgoja je tudi danes radost in skrb. Najprej je to pravica in dolžnost staršev, nato vse Cerkve. Zdi se, da je čedalje večja naloga in težava. Ob vsej zaposlenosti staršev in zmedenosti tega časa, medtem ko se šola umika kot vzgojiteljica in želi biti le učiteljica, pada na Cerkev še toliko večja odgovornost in skrb.

Molimo danes za našo mladino in otroke, za starše, vzgojitelje in duhovnike, da bi se vedno zavedali svoje odgovornosti pred Bogom in prihodnostjo in da bi z veliko ljubeznijo in potrpežljivostjo pomagali mlademu rodu na pot modrosti in kreposti.

NAGOVOR:

Uvod v današnji odlomek:

Vsak čas ima svoje predstave o vzgoji in zato tudi različne metode. Slomšek je bil seveda tudi otrok svojega časa, a je videl veliko dlje. Bil je pristaš reda in miru, a je hkrati svaril pred grobstvo v besedi in dejanju. Zlasti pa je vabil k ljubezni do otrok. Morda smo danes v obrnjeni situaciji, ko imajo mnogi otroci preveč svobode in premalo ljubezni.

Prisluhnimo prvi misli Slomškovega pastirskega pisma ob nastopu škofovske službe 1846:

Gorico lavantinske škofije pridno in dobro okopavati z nauki svete katoliške vere, katera je luč, ki nam sveti v večno življenje. Največja bogatija, najdražji zaklad, najlepša čast je katoliška vera. Ona prinaša zveličanje grešnikom, razsvetljuje slepce, opravičuje spokornike, potrjuje v dobrem pravičnike, venča mučenike, varuje device, vdove in zakonske v čisti sramežljivosti, nas za nebesa pripravlja in nas z angeli večnega veselja deležne stori. Gotovo bogastvo je, ki ga nam svet nima dati, uči sv. Avguštín. Vaš dom, vi starši ljubi, naj bo za vaše otroke, ki so žlahtne mladike vinograda Kristusovega, prva šola, da jih v krščanskem nauku skrbno poučujete in po krščansko vzgajate. Dobra, krščanska vzgoja (reja) otrok mi največ na srcu leži. Po boljših ljudeh skrbimo za boljše čase.

Štiri pripomočke imate, preljubi očetje in matere, da svoje otroke prav vzgojite, ki so otrokom toliko potrebni kakor vam vsakdanji kruh. Prvi pomoček dobre vzgoje je poučenje, da otroke vsega učite, kar je potrebnega vedeti mladim ljudem in se njihovim letom prilega. Preljube matere, ki svojo deco na prsih imate, Jezusa ljubiti jih učite, kolikokrat jih dojte, in jim skrbno pravite, kakor hitro se zavedajo, kako je tudi Jezus majhno Dete bil, trpel in umrl iz ljubezni do nas. Vi očetje, kadar prvi košček kruha svojemu otroku urežete, k nebesom mu pokažite, kjer dobrotljivi Oče prebiva in otroku kruhka daje. Kakor se sončni žarki sadja primejo in ga zrumenijo, ravno tako se bo srce otrok, mehko ko vosek, vnelo od ljubezni božje, ki jim vse žive dni ugasnila ne bo. Vse človek rad pozabi, vse pozemeljsko lahko izgubi, le materin nauk pa očetova svaritev mu ostaneta vse žive dni.

Drugi pripomoček, kako otroke čedno vzgojiti, je posvarjenje, kadar kaj prekanijo. Iz nevednosti otrok marsikaj počne, kar se ne spodobi in storiti ne sme. Matere bistro oko vse zagleda in ena sama beseda: nika tako, to je grdo, obvaruje mlado srce velike nevarnosti, in otroku sveto sramežljivost ohrani. Kakor rdeči roži trn - je Bog nedolžnosti sramežljivost za varuhinjo dal. Skrbite, očetje in matere, vzgojitelji in učitelji, da mladih ljudi sveta sramežljivost ne zapusti, in skrbno otroke svarite.

"Globoko vsajena v mladeničevo srce je hudobija; pa šiba jo bo spodila" (Prg 29, 15). Draga reč je torej šiba strahovalka pri hiši, tretji pripomoček; zakaj kjer strah božji gospodari, tam so bogaboječi pridni otroci doma. Vsaka krščanska hiša, kjer

so otroci, naj dvojno orodje ima: sveto razpelo ali križ na steni pa šibo v kotu. Kar beseda ne zda, naj šiba pripomore. Srečni otroci, katere mati in očetje tepejo; ne bo jim tuja palica pela. Kakor je potreba spomladi mešičevje (gosenične zapredke) z drevja trebiti, da se gosenice ne izplodijo in ne razlezejo, pa tudi divje šibe odrezavati, da drevce ne zdivja, tako se mora tudi otrok v mladih letih slabih nagonov odvaditi in ohraniti pred grdimi razvadami, da se otroka ne lotijo. Kleti otroke pa Bog obvaruj! Očetov blagoslov otrokom hiše podpira, materina kletev jih pa podira. Starši, ki svoje otroke kolnejo, jim srečo zakolnejo; zato je toliko ljudi nesrečnih.

Zastonj se pa človek upira, ako mu Bog ne pomaga, posebno pri vzgoji otrok. Četrta pomoček je torej molitev, da starši vsak dan otroke Bogu priporočite, naj jim pravično pamet da. Sv. Monika je šestnajst let molila, da je svojemu sinu Avguštinu spreobrnjenje izprosila; materine solze in očetovi vzdihljaji za otroka pred Bogom veliko ceno imajo. Pri vsaki sveti maši molite za svoje sine in hčere, naj jih angel božji vodi po pravi poti. Oj starši vi, očetje in matere, vi sadonosna (rodovitna) drevesa v vrtu Gospodovem, vi ste moji prvi pomočniki v obdelovanju Gospodovega vinograda. Ne zapustite me, in za dober nauk pa za božji strah svojim otrokom skrbite. Bog ne bo samo iz mojih, ampak tudi iz vaših rok njih duše terjal. Vsako drevo pa, ki dobrega sadu ne prinese, bo posekano in v ogenj vrženo (Mt 3, 10). Sad daleč od debla ne pade; in kakršni starši, taki tudi otroci.

Pa tudi vam gospodarjem in gospodinjam, ki rejence, hlapce in deklice imate, priporočam, da jim za krščanski pouk in za pošteno vedenje (zadržanje) skrbite. Nikarte da bi se vam pri živini poživinili; saj imajo tudi oni po božji podobi ustvarjeno dušo, za katero je usmiljeni Jezus svojo dragoceno kri prelil. V imenu Jezusa vam jagnjeta moje črede priporočam. V imenu pastirja vseh pastirjev jih bom tudi iz vaših rok terjal, da jih oddam Njemu, ki jih je moji pa tudi vaši skrbi izročil.

PROŠNJE:

Nebeški Oče. Zavedamo se resničnosti Slomškovih besed, da bodo le po boljših ljudeh prišli boljši časi, zato te prosimo:

1. Za starše, da bi prav ljubili svoje otroke in jim bili z besedo in zgledom pravi vodniki v krepostno življenje.
2. Za vzgojitelje, da bi v nežnih otroških srcih gojili čut za dobro, pravično, pošteno in prijazno ravnanje.
3. Za učitelje in vse pedagoške delavce, da ne bi pozabili, da človek ni le razum, ampak tudi srce, in da bi tako vzgajali k bogastvu srca.
4. Za duhovnike, katehete in katehistinje ter druge pastoralne sodelavce, da bi se po svojih najboljših močeh trudili otrokom in mladini kazati pot k Bogu, ki je cilj in smisel življenja vsakega človeka.

Nebeški Oče. Radi bi življenje gradili na trdnem temelju Tvoje ljubezni in Jezusovega evangelija. Ti nas pri tem podpiraj. Po Kristusu našem Gospodu.

3. DAN: NEDELJA, 12. 9. 1999

"ČE GREŠI MOJ BRAT ZOPER MENE, KOLIKOKRAT NAJ MU ODPUSTIM□" (Mt 18, 21)

UVOD V MAŠO:

Ena najhujših človeških težav je obteženost vesti. Je lahko težje kot pomanjkanje ali kot telesna bolečina. Je notranja bol, je kot ogenj, kot črv, ki uničuje upanje in voljo. Ni je mogoče odgnati s službo ali družbo. Ozdravi jo lahko le odpuščanje, sprava, znova vzpostavljeni odnosi. Odpušča v polni meri le Bog. A tudi ljudje si moremo in moramo oproščati in popravljati porušene odnose. Zato smo tako potrebni božjega in človeškega odpuščanja.

Slomšek nas danes vabi k razmišljanju o spravi, še zlasti o zakramentu sprave, spovedi. A nas hkrati sprašuje, kako je z našim spoznanjem grešnosti: ali znamo priznati Bogu svoj greh in iskati odpuščanje, ali znamo tudi mi drugim odpustiti?

"Odpusti krivdo svojemu bližnjemu, potem bodo tudi tebi na tvojo prošnjo odpuščeni tvoji grehi□" Tako modri Sirah povzema božjo modrost glede krivde in odpuščanja. Premislimo in obžalujemo svoje grehe.

V drugi misli svojega prvega pastirskega pisma leta 1846 se Slomšek ustavi pri grehu. Kakorkoli razmišljamo, nekaj je res: greh je stalen spremljevalec po Adamu in Evi padlega človeka. Bog pa ponuja roko sprave še tako velikemu grešniku, da bi mu omogočil znova dostojanstvo božjega otroštva. Ne le veliki grehi, tudi drobne, vsakdanje napake človeka hromijo, zato bodimo pozorni tudi na nje. Izprašajmo si vest, obžalujmo grehe in prosimo zanje odpuščanja pri Bogu.

NAGOVOR:

Slomšek je vedno najprej spodbujal ljudi h krepostnemu življenju, ni pa prezrl človekove nagnjenosti k slabemu - grehu. Prisluhnimo, kaj govori o božjem usmiljenju in odpuščanju po sveti spovedi.

Žlahtno trsje, dobro okopano, je treba tudi pleti in povezati, da dobi sončne luči in toplote, rose in mokrote. Nam kristjanom je luč nauk svete vere; toplota pa in potrebna mokrota nam je posvečujoča milost božja, ki nam jo je usmiljeni Jezus zaslužil, Sveti Duh nam jo pa deli najprej pri svetem krstu, potem pa pri vseh drugih zakramentih, ako jih vredno prejmemo. Posvečujoča milost božja nam je toliko (tako) potrebna pomoč, da ne moremo brez nje za večno zveličanje ničesar

dobrega storiti. Poslušajte, kaj Jezus pravi: "Jaz sem vinska trta, vi ste moje mladike. Brez mene niste kos kaj dobrega storiti." Vsak smrtni greh nas od Jezusa, naše vinske trte, loči, nam prijaznost božjo vzame, nas delčiče (dediče) nebeškega kraljestva v otroke pogubljenja spremeni. In kakor se mladika, ki se vinske trte ne drži, hitro posuši in bo v ogenj vržena, da zgori, ravno tako bo z nami, ako v smrtnem grehu živimo in umrjemo. Usmiljeni Jezus je torej, poprej ko je v nebesa šel, zakrament svete pokore postavil tistim v potrebo, ki so po svetem krstu smrtno grešili, ter je dal na-mestnikom svojim oblast grešnikom grehe odpuščati ali zadrževati. Bog je zvest in pravičen ter nam hoče grehe odpustiti, ako se jih spovemo.

Kdaj pa je potreba k spovedi iti in zakrament svete pokore prejeti? Ne samo o veliki noči in o božiču, temveč ko smrtni greh storiš, hitro k spovedi teči in prvo nedeljo vsaj spovedati se ne zamudi. Strašnejšega stanu ni, kakor v smrtnem grehu živeti! Vse molitve in dobra dela, ki jih v smrtnem grehu storiš, nimajo pred Bogom nobene cene. Grešnik čedalje huje v dobrem slabi in smrtna rana njegove duše teže zaceli. Zadosti je en smrtni greh in že nas vekomaj pogubi; in kdor v smrtnem grehu živi, tako rekoč na pajčevini nad peklenskim brezdnom sedi, česar nas Bog obvaruj. Le ena sama žilica pokne in po grešniku je časno in večno. Torej vas prosim, škof vaših duš, za svetih pet krvavih ran Jezusovih, če ste nesrečno v smrtni greh padli, ne odlagajte spovedi in hitro se zopet z Bogom spravite.

Najsi pa tudi smrtnega greha ne storimo, vendar Sveti Duh priča, da pravičnik sedemkrat na dan pade. Kako lahko grešimo v malem mi vsi! In mali grehi, dasi nam ravno posvečujoče milosti ne vzamejo, nam jo vendar pomanjšajo in storijo, da človek v dobrem omaguje, kakor se mladika suši, kadar jo začne črv jesti. "Čudno je slišati, pa vendar si upam reči, da bi se skoraj bilo malih grehov bolj bati, kakor velikih," pravi sv. Krizostom; "zakaj smrtnih grehov se ustrašimo samih na sebi, mali nas pa lahko v hudo zazibljejo; in kadar jih malo obrajtamo (se malo menimo zanje), se jih duša ne brani. Iz malih grehov pa hitro veliki zrastejo." Poglejte, kako potreba nam je svojo vest tudi malih grehov pogosto očistiti, čolnič življenja našega malih kamencev izprazniti, da se nam ne potopi. Vsake kvatre, v nevarnih letih tudi vsakega meseca, k spovedi hitimo; saj tudi pridna dekla pogosto hišo pomete, če se ji količkaj nasmeti; in skrbna gospodinja perilo spere, kakor hitro se zamaže; mi bi pa ne cedili svoje vesti? Posebno vredno in pobožno se naj veliko-nočna spoved opravlja. Zato je izpraševanje pred veliko nočjo, da duhovski pastirji svoje ovčice presodijo, ali so dovolj poučeni kristjani in vredni sveto veliko noč z Jezusom obhajati, in jih poučijo v tem, kar jim primanjkuje. Kdor se velikonočnemu izpraševanju umika, velikonočne spovedi po redu ne opravi in sam sebe goljufa. Pokorno in skrbno torej, ljube duše, k veliko-nočnemu izpraševanju hodite, da vam bo vesela in zveličanska vsaka velika nedelja!

PROŠNJE:

Dobri Bog. Svojo naklonjenost do nas kažeš z usmiljenjem in odpuščanjem. Ko smo obteženi s svojo stisko ali krivdo, te prosimo:

1. V usmiljenju se ne daš prekositi. Pomagaj nam, da bomo tudi mi zmogli drug drugemu odpustiti in vzpostavljati korektne odnose.
2. Vsak človek je na tak ali drugačen način grešnik. Pomagaj, da bomo to razumeli, sebi in tebi priznali ter se želeli poboljšati.
3. V spovedi si nam dal velik dar odpuščanja in možnost novega začetka. Pomagaj nam, da bomo spoved bolje razumeli in cenili.
4. Tvoj Sin Jezus Kristus je na križu prosil za odpuščanje tistim, ki so ga morili.

Pomagaj nam razumeti, da smo kot ljudje veliki tedaj, ko drugim odpuščamo in se ne maščujemo.

Nebeški Oče. Hvala ti, ker nas kljub naši grešnosti sprejemaš in poslušáš. Usliši te naše prošnje po Kristusu našem Gospodu.

4. DAN: PONEDELJEK, 13. 9. 1999

PREDVSEM PROSIM, NAJ SE OPRAVLJAJO PROŠNJE, MOLITVE, PRIPROŠNJE, ZAHVALE ZA VSE LJUDI □ (1Tim 2,1)

UVOD V MAŠO:

Molitev je dihanje duše. Kdor ne moli, se z Bogom ne pogovarja, v njem ugaša vera in zaupanje. On tudi božje prisotnosti več ne doživlja. Slomšek sam je bil mož molitve in je o tej temeljni razsežnosti vernega človeka tudi zapisal v svojem prvem pastirskem pismu. Dragocena je osebna molitev, potrebna je skupna molitev. Vrh molitve je dejavno sodelovanje v Kristusovi daritvi, ki je sveta maša. Zato je vsekakor velika naloga staršev, da naučijo in navadijo svoje otroke moliti. To pa bo le tako, če bodo skupaj z njimi molili. "Učite moliti, vi očetje in matere, svoje otroke in iz mladih dni jih vadite. Kdor prav moli, tudi prav živi. Molitev gre gor, usmiljenje božje pa dol", tako nam pravi Slomšek danes. In kot nasprotje molitve omenja kletev: "Kletev mater otrokom hiše podira, in otroci, ki jih starši kolnejo, srečni nikoli ne bodo."

Tako nam Slomškova današnja misel izprašuje vest. Žal, Slovenci postajamo čedalje bolj slabotni v molitvi, močnejši pa v kletvi. Prevzemamo grde izraze tujih jezikov, morda niti ne vedoč, kaj pomenijo. Velikokrat je slišati odrasle in starejše, ki preklinjajo mladi rod zaradi njihove razposajenosti, nagajivosti ali slabosti. S tem seveda mladim ne pomagajo, ampak le škodujejo.

Presodimo tudi sebe, pogostost in kvaliteto svoje molitve ali grdih misli in besed, ki prihajajo iz naše duše.

NAGOVOR:

Slomšek je bil mož molitve, zato so njegove besede o molitvi tople in prepričljive. Prisluhnimo mu:

Kakor se vinska trta svojega kola zvesto drži, da je vihar ne polomi, tako se moramo držati Boga tudi mi, v veselju kakor v žalosti, v sreči kakor v nesreči: Z ljubim Bogom nas pa veže sveta služba božja, katero smo dolžni vsako nedeljo in zapovedani praznik (svetek) spodobno slišati in pri svetem domačem opravilu v duhu zbrani biti. Šest dni nam je dobri Bog dal, da vsa naša posvetna dela opravimo in telo oskrbimo, sedmi dan je sebi po-svetil, da ga Bogu v čast in v zveličanje duše obrnemo. Ni dobro prepogosto po shodih letati, domačo službo božjo pa opuščati. Ni zadosti le kako tiho mašo ujeti, besede božje pa ne slišati. Ni prav se ob nedeljah in praznikih po krčmah potikati, rajati ali v slabe tovarišije zahajati. Grehi, ob svetih dneh storjeni, so toliko večji. Greh je v nedeljah in zapovedanih praznikih po cesti težko voziti, brez vse sile in dopuščenja za posvetni dobiček delati. Dajte Bogu, kar je božjega, in bo tudi Bog dal, kar je vam potrebnega.

Vsak skrben gospodar v soboto zvečer po rožnem vencu svoji družini naroči, kdaj in kam naj k službi božji gre, pa tudi ukaže, kako se naj otroci in družina h krščanskemu nauku vrstijo. Kdor pa je za varuha doma ali bolan v cerkev ne more, vzemi doma ob času službe božje molitveno knjigo ali pa rožni venec v roke, se na stran župnijske cerkve obrni, se v duhu s krščansko sosesko združi in kleče ali stoje, če moreš, svojo službo opravi. Dobri Bog te bo tudi doma uslišal. Kadar pa v cerkev dojdeš (prideš), združi se s svojimi brati in sestrami. Moli na glas, kadar molijo; z njimi poj, ako pojejo. Spomni se, da pred živim Bogom stojiš, ki te vidi in sliši: da najvišjega Gospoda ne žališ, ampak zahvališ za vse, kar si prejel, in prosiš, česar potrebuješ, da blagodarovan (blagoslovljen) na svoj dom greš.

Vsako nedeljo zvečer gospodar svojo družino izprašuj, kaj so pridigovali, kaj so se pri krščanskem nauku naučili. Kar eden ne ve, naj drugi pove, da boste seme božjega nauka v zemljo svojega srca skrbno poshranili in z molitvijo pomočili. Tako vam bodo dnevi Gospodovi v zveličanje; potem pa tudi delavniki srečni in veseli.

Kakor nam pa dobri Bog vsak dan sape in življenja, živeža, obleke in vsega potrebnega daje, dajmo tudi mi Bogu majhen dar vsakdanje molitve. Najsijavno veliko moliti ne utegneš, vsaj dober namen zjutraj stori, rekoč: "Zahvalim te, Oče nebeški, da si me nocoj hudega varoval; varuj me tudi danes vsega zla na duši in telesu ter mi daj vse k tvoji časti storiti." In kadar zvečer truden dolgo moliti ne moreš pred postelj poklekni, rekoč: "Zahvalim te, Oče nebeški, za vse dobre, ki si mi jih dal. Odpusti mi moje grehe in mi daj ljubo lahko noč. V imenu božjem naj zaspim, v imenu božjem se zopet zbudim." Taka molitvica je zlata vredna, ker nam vsa naša dela Bogu prikupi.

Slišiš jutrnjico, opoldne ali zvečer zvoniti, ne odlagaj moliti, naj bo na potu ali pa doma. Tudi pred jedjo in po jedi molite skupaj in na glas. Molitev, pravičnega veliko premore; naj-močnejša je molitev združena. Zakličite torej, vi gospodarji in gospodinje, svojo družino o pravem času k molitvi, v sredo mednje pokleknite in glasno molite z njimi. Angeli bodo vaše molitve nosili pred božje obličje in vas varovali. "Kjer sta dva ali trije skupaj v mojem imenu, sem jaz v sredi med njimi," pravi Jezus sam. Učite moliti, vi očetje in matere, svoje otroke in iz mladih dni vadite jih. Kdor prav moli, tudi prav živi. Molitev gre gor, usmiljenje božje pa dol. Kdor skrbno moli in pridno dela, ta svoje dolžnosti dopolni. Ne dajte otrokom kosilca, dokler ne odmolijo in se čedno ne umijejo; brez molitve jim ne dajte zaspati. Česar se človek v mladosti navadi, vse svoje žive dni zna.

Kakor je zveličanska molitev, tako hudobna in pogubljiva je kletev. Oj, da bi je nikoli nikjer med vami slišati ne bilo! "Kdor kolne, svojo dušo zakolne," uči Sveti Duh. Molitev je ključ nebes, kletev pa pekla. Z jezikom hvalimo Boga Očeta, z jezikom kolnemo brata, ki je ustvarjen po božji podobi. "Pri vas, bratje, ne sme tako biti," opominja sv. Jakob. Zavežite jezik hudobcu, ki vpričo vas kolne, da Bog žaljen ne bo. Vpričo otrok nikoli ne zakolnite, da se kletve ne naučijo. Kletev matere otrokom hiše podira, in otroci, ki jih starši kolnejo, srečni nikoli ne bodo. V nebesih izvoljeni Boga hvalijo, pogubljeni se v peklu preklinjajo: s katerimi v življenju držiš, k tistim po smrti prideš. Kletev žali Boga, pohujša bližnjega in nas pogubi. Kar nam molitev pripravi, nam kletev zapravi. Bog nas varuj kletve!

PROŠNJE:

Dobri Bog. Z besedo si ustvarjal, po njej delil resnico, tolažbo in upanje ljudem. Tudi nas vabiš, da bi svojo besedo uporabljali v dobro, v gradnjo in ne v rušenje, v molitev in ne v kletev. Danes te prosimo:

1. Molitev ni le v izgovarjanju nekih besed, ampak v iskrenem obračanju k tebi o Bog, v radosti in stiski. Prosimo Te za starše in stare starše, da bi otroke naučili moliti v duhu in resnici ter z njimi tudi sami radi molili.
2. Kulturnemu in vernemu človeku je večkrat hudo, ko sliši izgovarjati tako bedne in nedostojne besede. Prosimo Te, pomagaj vsem, da bi se izogibali kletve in praznega govorjenja, mi pa naj bomo drugim prvi zgled korektnega govorjenja.
3. Slomšek se je zelo trudil za lepoto svetega bogoslužja, ga razlagal, vabil in opozarjal, naj ga ne zanemarjamo. Žalostni opažamo, kako skromen je obisk nedeljske in delavniške svete maše po naših župnijah. Naj on izprosi duhovnikom pobožnosti in primerne iznajdljivosti pri oblikovanju svetega bogoslužja, vernikom pa odprto srce, da jih bo bogoslužje nagovorilo in spremenilo.
4. Mnogi mladi in otroci več ne znajo moliti. Morda so pozabili, ker molitve niso obnavljali, ali pa jih nihče ni naučil. Prosimo Te za mladi rod, da ne bi obtičal v neveri, ampak da bi našel svojo pot do Tebe.

Vse te in druge neizrečene prošnje Ti izročamo v zaupanju, da nas imaš rad in nas ne pozabiš v stiskah. Ti usliši, kar nam je v pomoč, po Kristusu našem Gospodu.

5. DAN: TOREK, 14. 9. 1999, PRAZNIK POVIŠANJA SVETEGA KRIŽA

SIN ČLOVEKOV MORA BITI POVZDIGNJEN... (Jn 3, 15)

UVOD V MAŠO:

Peti dan devetdnevnice pred Slomškovo beatifikacijo opravljamo na lepi praznik Povišanja svetega križa. Praznik sam nas spominja dragocene najdbe ob gradnji cerkve na Kalvariji v Jeruzalemu, hkrati pa nas vabi, da bi mi v svojem življenju postavili križ na vzvišeno mesto, saj je to temeljno znamenje Kristusove trpeče ljubezni in našega odrešenja.

Slomšek je sveti križ pobožno častil. To je še posebej izpovedal v lepi pesmi "Kraljevo znamenje križ stoji", ki jo zlasti v postnem času prepevamo po vseh slovenskih cerkvah. (Morda jo v bogoslužju današnjega dne tudi zapojemo, ali jo po obhajilu preberemo). Dober mesec dni pred smrtjo je posvetil romarsko cerkev Sv. Križ nad Belimi vodami. Med mašo mu je postalo slabo, da se mu je stemnilo pred očmi in se je moral umakniti v zakristijo. Tedaj je napisal Pohvalo sv. križa.

To, kar se je na veliki petek dogajalo na Kristusovem križu, obnavljamo na nekrvav, zakramentalni način pri vsaki sveti daritvi. V svetem obhajilu prejemamo sadove Kristusovega križa, da nam je hrana za duhovno življenje. Slomšek nas v današnjem odlomku iz pastirskega pisma vabi k vrednemu in rednemu prejemanju svetega obhajila.

In kako je z našim prejetjem sv. obhajila? Morda je res pogosto, ali pa je tudi vredno? To presodimo sedaj sami.

NAGOVOR:

Kristusova daritev na križu se ponavzočuje pri vsaki sveti maši. Pri svetem obhajilu se nam Kristus daje kot hrana za naše življenje. Pogosto in vredno sveto obhajilo je studenec za naše večno življenje. O njem Slomšek takole razmišlja:

Da se pa z Jezusom, mi mladike s svojo vinsko trto, po bitju združimo, nam je postavil on, ki svojce (svoje) ljubi do konca, najsvetejši zakrament, presveto Rešnje telo, svoje pravo meso in kri v znamenje ljubezni, v kateri med nami v podobi kruha na oltarju živi, ter pravi: "Glejte, jaz sem z vami do konca sveta. Pridite k meni vsi, ki trpite in ste obloženi, jaz vas hočem poživiti. Kdor zauživa moje telo in pije moje kri, ostane v meni in jaz v njem" (Jn 6). Z velikim poželenjem je hotel

Jezus veliko-nočno jagnje z nami jesti, mi smo pa radi toliko (tako) mrzli in poredko, pa še tistokrat slabo pripravljeni, gremo k mizi nebeš-kega kralja.

Kaj pa nam je potreba, da vredno pristopimo k svetemu obhajilu? Ni nam potreba srebra, ne zlata ne svile ne tenčice; le štiri reči si oskrbimo: čisto srce, pobožno dušo imejmo, tešči in čedno oblečeni bodimo. Če pa za to ne skrbimo, nismo pravi kristjani. Kolikokrat nam je pa dobro in potreba k svetemu obhajilu iti? Pogosteje ko je, ako le vredno, boljše bo, kakor vam spovednik naročijo. Ne po svoji glavi delati, ne opuščati; zastop-nemu duhovskemu očetu se izroči. Ako pa vsakega meseca ali celo vsakih osem dni k sveti božji mizi pristopiti želiš, imaš po nauku sv. Frančiška Saleškega brez smrtnege greha živeti, pa tudi dopadenja do malih grehov ne imeti. Tvoja ljubezen do Jezusa mora biti tvoja gospodinja in tvoje življenje svetla luč potrpežlji-vosti in zvestobe, da bodo ljudje videli tvoja dobra dela in hvalili Očeta, ki je v nebesih.

Kakor kristjani mizo božjo opuščajo, v krščanski ljubezni pešajo. Zato sveta mati katoliška Cerkev opominja, prosi in priporoča po usmiljenju našega Boga, naj kristjani skrbijo ta nebeški kruh prav pogosto, vredno prejemati, ter škofom in mašnikom naroča ravno to vernike učiti. Pogosto in vredno sveto obhajanje vam torej tudi jaz, vaš škof, priporočam, vas k sveti božji mizi vabim ter vas pri ljubezni Jezusovi rotim, da radi in skrbno sami hodite, pa tudi svoje otroke in podložnike vadite z ljubim Jezusom v presvetem zakramentu prav pogosto družiti se. In naj vas ljudje vprašajo, pokaj (zakaj) tolikokrat k svetemu obhajilu hodite, odgovorite jim, da je povelje Jezusovo, volja svete matere katoliške Cerkve in pa srčna želja vašega škofa ta, da trdni kristjani ne obnemorejo, slabi pa močni prihajajo po milosti in pomoči najsvetejšega zakramenta. In kakor rože po jutranji rosi gorše (lepše) cveto, mladike v vinogradu za pohlev-nim dežjem lepše rastejo, tako boste v dobrem rastle tudi ve, ljube duše, neveste Jezusove. Vaše srce bo Jezusov prestol in vi tempelj Svetega Duha. Dopolnila se vam bo obljuba Jezusova: "Kdor mene ljubi, njega bom tudi jaz ljubil in tudi moj Oče ga bo ljubil in bomo prišli in pri njem prebivali."

PROŠNJE:

Bratje in sestre . Obrnimo se h Gospodu Jezusu Kristusu, ki je kruh življenja in ga prosimo:

1. Na križu si se iz ljubezni do nas izročil v smrt. Naj nam bo križ vedno sveto znamenje odrešenja.
2. Sveta evharistija je kruh življenja in vez edinosti. Naj bomo verniki tudi v delu, trpljenju in molitvi združeni s Teboj in med seboj.
3. Škof Slomšek je bolj kakor drugi v tistem času vabil k pogostemu in vrednemu obhajilu. Naj vedno ohranimo sveto spoštovanje do obhajila in tako živimo, da ga bomo vredno prejemali.

4. "Kdor opušča božjo mizo, peša v krščanski ljubezni," pravi Slomšek.
Gospod, pomagaj nam, da ne bomo svete maše jemali zgolj kot dolžnost,
marveč kot neprecenljivi dar, v katerem nam daješ samega sebe in nas vabiš,
da bi se ob Tebi znova okrepili v veri, upanju in ljubezni.

Gospod Jezus Kristus. Ko smo izrekli svoje prošnje, smo se zavedli tudi svojega deleža odgovornosti in truda. Poživi nas s to sveto daritvijo, da bomo izpolnili svoj del in ti bomo lahko ostali zvesti zdaj in vekomaj. Amen.

.....

Pohvala sv. križa

O križ! na visoko postavljen
zastava premage si nam!
Visoko nam bodi pozdravljen,
zaupanje naše si ti.

Zastonj krivoverci trušijo
in škripajo s svoj'mi zobmi;
kristjani le k tebi hitijo,
Slovencev zaupanje si.

Hudobni se tebe bojijo
in vrag te od nekdej črti;
pa verni se te veselijo:
brez križa zveličanja ni!

Na gori bandero častito
v doline globoke glediš,
sovražnikom svojim srdito
se š'roko po svetu smejiš.

Držimo se svetega križa,
svet križ nam nebesa odpre;
svet križ nas nebesom približa,
le s križem v nebesa se gre!

Kraljevo znam'nje križ stoji

Kraljevo znam'nje križ stoji
Bandero glej vihrati!
S križa Jezus nas uči
Za dušo se vojsk'vati.

O sveti križ, življenja luč,
O sveti križ nebeški ključ!
Ponižno te častimo,
zvestobo obljubimo.

O, križ, izvoljeno drevó
Z rešno krvjo polito,
Nosilo Jezusa teló,
Oh, bodi nam častito! O, sveti križ...

S svet'ga križa božji sin
Čez 'zvoljen svet kraljuje;
Svet' križ, trpljenja lep spomin,
Nam milost oznanjuje. O, sveti križ...

S križa Jezus vabi nas
Zvestó za njim hoditi,
Svoj križ zadeti vsaki čas
In ga za njim nositi. O, sveti križ...

Svet' križ bandero naše je,
Premagati skušnjave,
Odvrniti sovražnike,
Prenesti vse težave. O, sveti križ...

O, križ, na smrtni postelji
Prijatelj naš edini!
Na grobu pot nam kažeš ti
K nebeški domovini. O, sveti križ...

O, križ, ti znam'nje usmiljenja
Spokornim tol'ko milo!
Prihod sodnika ostrega
Nam bodeš oznanilo. O, sveti križ...

O, sveti križ, ti boš spomin
Nam svetega mis'jona:
Spomijaj nas, kar božji Sin
Uči nas s svoj'ga trona:
Molite ino čujte vsi,
Ostan'te vselej zvesti mi
In vam gotovo krona
Bo svetega mis'jona.

(Drobtinice 1865-66)

6. DAN: SREDA 15. 9. 1999

CERKEV ŽIVEGA BOGA, STEBER IN TEMELJ RESNICE (1 Tim 3, 15)

UVOD V MAŠO:

Apostol Pavel je svojemu prijatelju Timoteju dajal vzpodbude in praktične smernice, kako naj ravna v krščanski skupnosti. Poudarja, da je Cerkev božja skupnost, steber in temelj resnice. Zato čuti, da je potrebno to skupnost ljubiti, jo varovati in prenavljati, da bo ostala zvesta Gospodu.

Slomšek se je kot škof dobro zavedal te svoje apostolske odgovornosti. Cerkev je izredno cenil in jo ljubil. S popolno, otroško vdanostjo je sprejemal duhovno veličino Boga, Cerkve in papeža. Nekje zapisal: "Oh, kako veličastno in mogočno je občestvo pravih, vernih kristjanov. Kolika sreča in veselje je v edino pravi, sveti katoliški apostolski Cerkvi živeti in umreti, imeti kakor enega Očeta v nebesih, in Jezusa Odrešenika, katerega je poslal nas zveličat, tako tudi le enega najvišjega poglavarja sv. Cerkve na prestolu svetega Petra, očeta vseh vernih, rimskega papeža."

Mnogim kristjanom danes manjka osebne zavzetosti in ljubezni do Cerkve. Ob spoštovanju Slomška in njegovih vrednot pogledajmo tudi vase in presodimo svojo vdanost in zaupanje Bogu in Cerkvi. Poživimo svojo povezanost v tej skupnosti vere, ki nas lahko edina vodi k zveličanju, in bodimo njeni živi in dejavni člani v življenju in pri bogoslužju..

NAGOVOR:

Lepo obdelan vinograd je bil Slomšku prispodoba za njegov odnos do Cerkve. Dober vinogradnik želi biti svoji škofiji in vesoljni Cerkvi.

Lepa vinska gorica je lavantinska škofija, drag vinograd Gos-podov; pa še lepši bo, ako ga pridno obdelujemo, kakor sem vam povedal. Mi bomo sadili in polivali, Bog bo pa rasti dal, da bomo veseli obilnega sadu za večno življenje, svetih čednosti in dobrih del. Prav lepo vas prosim v imenu Jezusovem, storite mi radost, da se bom s sv. Pavlom pohvaliti mogel, rekoč: "Vi ste moje veselje in moja krona."

Ako Bog zdravje da, vas bom pogosto obiskal in pogledal, kako kaj vinograd vaše župnije kaže; ali se mladeniči in deklice čedno nosijo, možje in žene pošteno zadržijo, ali se starčki in babele (starke) skrbno pripravljajo za dolgo večnost. Kako hoče-te: ali naj k vam pridem s šibo ali pa z ljubeznijo v duhu krot-kosti? Oj nikar

da bi namesto žlahtnega grozdja svetih čednosti Gospod vinograda le trnje našel, nam vinograd vzel in drugim dal, ki bi mu odšteli obilnejši sad o svojem času.

Obiskoval bom skrbno vaše otroke in pogledal, kako oka (očesca, poganjki) poganjajo, ali mladike lepo kažejo; ali bodo pridni, bogaboječi kristjani. Izpraševal jih bom in videl, kako ste jih kaj poučili, ali so ljubeznivi božji otroci. Oh, skrbite, da jih bom vesel! Apostolske roke bom nanje pokladal, zanje molil in Bog Sveti Duh jih bo v zakramentu svete birme s svojimi darovi napolnil. Pohvalil bom pridne, pa tudi pokregal slabe kristjane po oblasti, ki mi jo je dal On, ki me je poslal, Jezus Kristus. Tudi vernim mrtvim bom večni mir in pokoj zapel, ki v Gospodu počivajo; z božjo pomočjo bom dopolnil svojo veliko apostolsko službo in oskrboval imenitni vinograd naše lavantinske Cerkve, ako mi boste tudi vi, preljubi, pridno pomagali.

Poglejte, sonce življenja našega hitro zahaja; dan se bo nagnil in približal večer našega dela v vinogradu Gospodovem. Ne bo dolgo, in Gospod poreče svojemu hišniku, naj nas k plačilu pokliče in da vsakemu zaslužen denar. Blagor meni, blagor vam, ako nam vsem veselo poreče: "Dobro tebi, hlapec pridni in zvesti; ker si bil v malem zvest, te bom čez veliko postavil. Pojdi v veselje svojega Gospoda!"

PROŠNJE:

Kristjani smo ena velika družina. Za življenje v družini pa smo odgovorni vsi njeni člani. V duhu pripadnosti tej skupnosti in skrbi za njeno sedanost in prihodnost prosimo troedinega Boga:

1. Za papeža Janeza Pavla II.: ohranaj ga zdravega in močnega, da nas bi v tem tednu lahko obiskal in razglasil škofa Antona Martina Slomška za prvega blaženega v slovenskem narodu.
2. Za slovenske škofe in duhovnike: podpiraj jih in jim deli modrost, da bi lahko našemu ljudstvu utrjevali vero vate in ga vodili po poti svetosti .
3. Za vse božje ljudstvo, da bi svojo Cerkev ljubili, se trudili za njeno zvestobo evangeliju in si prizadevali za pravično in pobožno življenje.
4. Za naše svetniške kandidate: Barago, Gnidovca, Vošnjaka, Grozdeta, Vovka in druge neimenovane, ki so hodili po poti svetosti, povečaj jih pred vesoljno Cerkvijo, da bodo prišteti med zveličane.

Sveti troedini Bog. Ti si vir vse dobrote in svetosti. Varuj svojo Cerkev in ji pomagaj, da bo božje ljudstvo vodila k tebi. Po Kristusu našem Gospodu.

7. DAN: ČETRTEK, 16. 9. 1999

NE ZANEMARJAJ MILOSTI, KI JE V TEBI (Tim 4, 14)

UVOD V MAŠO:

Slomšek svetnik se je jasno zavedal, da lahko pričakuje prerod verskega življenja predvsem po vnetih duhovnikih. Vnemo za božje kraljestvo pa je treba gojiti, kar se je zelo zavedal apostol Pavel, zato je svojega ljubega učenca Timoteja opominjal, da naj poživi svoj prvotno gorečnost. Slomšek je svoje duhovnike rad vabil na duhovne vaje, na katerih je imel vsaj uvodno in sklepno premišljevanje, velikokrat pa jih je vodil sam. Še nekaj dni pred smrtjo se je udeležil duhovnih vaj v Slatini. Tam ni bil samo poslušalec, temveč je vsak dan govoril svojim duhovnikom. Ker je čutil, da se tek njegovega življenja izteka, je navzočim duhovnikom v govoru posebej položil na srce, da se ozrejo na svoj vinograd in se vprašajo, kako so ga obdelovali. "Kaj nas bi moglo na smrtni postelji bolj tolažiti, kot zavest, da smo bili zvesti svojemu poslanstvu. Kaj more bolj izničiti ostrino smrti kot Gospodovo vabilo: Pridi zvesti služabnik, v malem si bil zvest, čez veliko te bom postavil, pojdi v veselje svojega Očeta", tako je Slomšek spodbujal svoje duhovnike.

Poživimo božjo milost, ki v nas deluje po krstu. Obžalujmo svojo mlačnost in se kesajmo.

NAGOVOR:

Dom, šola in cerkev so trije stebri, na katerih stoji krščanska vzgoja, ki skrbi da božja milost raste. Poslušajmo Slomška:

Človeku, ki po svetu hoče, se doma vsega potrebnega naučiti ni mogoče; naši mladini je v sedanjih časih tudi šole potreba. Otrokom za šolo skrbeti je naša sveta dolžnost. Slovenci šole premalo cenijo, ker dobrote šol premalo poznajo. "To je večno življenje," Kristus veli, "da ljudje tebe, edino pravega Boga, spo-znajo in pa Jezusa Kristusa, ki si ga poslal" (Jn 17, 3). Kje se pa Bog bolj natanko spoznava, njega sveta volja lepše razlaga kakor v šoli pri krščanskem nauku? Kje se otroci gorše (lepše) učijo Bogu lepo služiti in svete zakramente vredno prejemati kakor v pravih krščanskih šolah? In dokler je človek rad pozabljev, po-gosto tudi zapuščen, se uči v šoli brati in pisati, kar je velik božji dar. Dobre bukve (knjige) so v žalosti dober prijatelj in pismo, od pravega prijatelja čez hribe in doline poslano, je v trpljenju žlaht-no hladilo; dober svet v dvomu je v sili pomoč. Kdor vsega tega ne zna, je v sedanjih časih siromak; in nisem še pametnega člo-veka slišal kleti starše, da so ga bili v šolo dali; veliko jih pa poznam, ki vzdihujejo, da niso v svojih mladih letih v šolo hodili. Naj se vam torej ne mili (naj vam ne bo žal), kar za šolo daste; najboljša dota bo vašim otrokom, katere jim nesreča vzela ne bo.

Bog sam ve, kam še otrok pride; in česar se v mladosti nauči, več velja od gotovega denarja. Za župnijsko cerkvijo je šola žup-nije prva dobrota, iz katere Jezus kliče: "Pustite malim k meni priti in ne branite jim, zakaj njih je nebeško kraljestvo" (Mt 19, 14). Matere so z otroki k Jezusu silile; oj nikar da bi vi, ljubi starši, svojim otrokom v šolo branili, nikarte da bi otroci iz šole ostajali, se potepali in pohujšali.

Skrbno jih neprenehoma v šolo pošiljajte. Če bi bogat gospod v šoli cekine ali pa križevače otrokom delil, gotovo bi imeli otroci čas iti; celo gonili v šolo bi jih, da bi zlata ne zamudili. Vsak dober nauk pa več velja ko zlato in srebro. Potuhe pa otrokom doma nikar ne dajajte, kadar jih šolski gospodje v strah vzamejo, kar je prav. Vsaka dobra krščanska šola mora biti sadonosniku (sadovnjaku) podobna, v katerem spomladi priden kmetič skrbno mešičevje (zapredke) obira, hrošče otresa in gosenice pogonobi, da mu žlahtnega drevja ne objedo; trnje potrebi, da se mu ne zaraste. Glejte, tako trnje in mešičevje so pri otrocih slabi nagoni, razvade in svojevolsnost. Ako se zarana ne potrebjajo, hitro se zarastejo (se jih oprimejo), da so otroci surovina, grdi do staršev in učencev (učiteljev), sebi in drugim nadloga, vsej deželi nesreča. Ne daj Bog, otrok nespametno zagovarjati. Šola, v kateri se otrokom svojevolsja (svojevolsnost) da, kaj ne velja.

Kar očetov dom in domača šola ne dogotovita v spoznanju božjem in vedenju krščanskem, sveta Cerkev doda v pridigah in krščanskih naukih. Ne mudite, ljube duše, skrbno poslušati besede božje, ki ima večno življenje. Le pogledajte pridne bučelice, kako skrbno poleti vsako jutro letijo sebi in drugim po rožah sladke strdi nabirat. Tudi vaša duša naj skrbna bučelica bo, vsaka pridiga in krščanski nauk ji pa duhovska roža svetega raja, iz katere željno pije hrano življenja večnega. "Človek ne živi samo od kruha, ampak od vsake besede, ki iz božjih ust pride" (Mt 4, 4). "Kdor vas (namestnike moje) posluša, mene posluša, kdor vas zaničuje, mene zaničuje" (Lk 4, 4), govori Kristus. Ako ponenudoma (brez nuje, potrebe) pridigo ob Gospodovih dneh zamudiš, le pol cerkvene zapovedi dopolniš, pol pa na dolgu ostaneš; kdaj boš drugo polovico dopolnil? Po svojih namestnikih sam Bog z vami govori, kadar njegove svete nauke oznanjujejo. Kadar molite, z Bogom govorite. Ako ne poslušate radi božje besede, tudi Bog vaših prošelj uslišal ne bo. Ne letajte po tujih shodih, po cerkvovanju (proščenju) in sejmih; najljubša vam naj domača župnijska cerkev bo. Ovce, ki prerade okrog letajo in se svoje črede ne držijo, se lahko izgubijo. Zato sveta mati katoliška Cerkev želi, da se vsakdo svoje domače službe božje drži in brez vzroka drugam ne hodi.

Glejte, ako bomo tako za dober nauk doma, v šoli in v cerkvi prav pridno skrbeli, bomo v vinogradih lepih lavantinskih goric žlahtne mladike in rodovitne vinske trte imeli, ki bodo toliko dobrega sadu svetih čednosti in dobrih del rodile, da bo veselje Bogu in ljudem!

PROŠNJE:

Nebeški Oče, poklical si nas za svoje otroke. Z otroškim zaupanjem te prosimo:

1. Daj svoji Cerkvi zavest, da je vedno potrebna prenove.
2. Podpiraj prizadevanja papeža, škofov in duhovnikov, da bi se čimveč ljudi srečalo z Jezusovim evangelijem in ga sprejelo za svoje življenjsko vodilo.
3. Naj nam bo Slomšek svetla luč na našega življenja poti.

4. Naj vsi rajni škofje, duhovniki in laiki, ki so si prizadevali za Slomškovo beatifikacijo, v njegovi družbi najdejo zasluženno nebeško plačilo.

Dobri Bog, Slomška si podpiral, da je rasla njegova apostolska gorečnost. Stoj nam ob strani in nas podpiraj, da ga bomo posnemali. Usliši naše prošnje po Jezusu Kristusu našem Gospodu.

8. DAN: PETEK, 17. 9. 1999

BOJUJ DOBER BOJ VERE, SEZI PO VEČNEM ŽIVLJENJU (1 Tim 6, 12)

UVOD V MAŠO:

Danes se spominjamo Žalostne Matere Božje. Nad Slomškovo posteljo je visela njena podoba.

Pred njo je tolikokrat molil. Nanjo se je oziral v svojem poslednjem zemeljskem boju.

K Mariji na Ptujski gori je romal nekaj dni pred svojo smrtjo. Gotovo jo je prosil, da naj ga sprejme pod svoj plašč, saj se odpravlja na najdaljšo pot, na pot v večnost. Ali se zavedamo, da smo na zemlji romarji? Pomislimo kdaj na ločitev od tega sveta? Smo pripravljeni na srečanje s Kristusom?

NAGOVOR:

Slomšek je vse življenje pripravljaval sebe in ljudi, ki so mu bili zaupani na večno življenje. Ob preselitvi škofijskega sedeža v Maribor je poudaril predvsem tri stvari, ki so potrebne za človekovo zveličanje: evangeljska modrost, marljivost in božji blagoslov.

1. Prave modrosti potrebujemo, pa ne modrosti tega sveta, ki je pred Bogom neumnost, temveč one modrosti, ki jo je usmiljeni Jezus učil, so jo apostoli oznanili in jo uči sveta katoliška Cerkev, razsvetljena in vladana od samega Sv. Duha. O tej krščanski modrosti velja lepa Jezusova beseda: "Kdor moje besede posluša in v svojem srcu ohrani, on je modremu možu podoben, ki svojo hišo na skalo zida." Dragi bratje in sestre moje, dobri Bog je nam Slovencem še ohranil svete vere pravo luč; ni nam še zatemnelo, hvala Bogu, prave modrosti jasno oko. Ohranimo zvesto in varno svete vere dragi dar, branimo svete katoliške vere nauk kakor zvezdo svojih oči, da nas ne oslepijo krivoverci s svojimi lažmi. Tecite torej radi v božji hram krščanske nauke poslušat, skrbno pošiljajte svojo deco v cerkev in v šolo k nauku božjemu, pa tudi doma govorite radi, vi gospodarji in gospodinje, o božjih rečeh. Tako boste žlahtnim trtam v Gospodovi gorici podobni, katere rumeno sonce obseva in stori, da obrodijo obilno žlahtnega vinca prave modrosti,

ne pa kalne pijače spak in zmotnjav. O sveta božja Modrost, ki si postavila na sedem stebrov svoje svete Cerkve hram, bodi za vodilo škofu in vsem namestnikom božjim, bodi vernim ovčicam družica!

2. Potreba nam je, drugič, marljivosti, vsakomur po svojem stanu. Delavci Gospodovi smo; razna so naša dela. Bodite pridni, vi očeti in matere ljube; v rokah vaših so otroci, žlahtne mladike Gospodove. Mati, ki dete dojiš, vtisni mu v srce gorečo ljubezen do Jezusa; in kadar pozimi predeš na klopi sede, popevaj otroku svete pesmi in uči ga lepo moliti. Materin nauk je deci jutrnja zarja. Pa tudi oče ne pozabi, da te je Bog otroku za prvega učitelja dal. Zvečer po dokončanem delu se usedi za mizo, pozovi deco in vprašaj, kaj so se učili, ali so molili lepo. Ob nedeljah in svetkih vodi otroke k službi božji, pelji jih popoldne na polje ali pa na vesele vinske vrhe, kaži jim božja čuda in dobrote, naj hvalijo Očeta, ki je dober, in brezkončno njegovo usmiljenje. Očetov nauk je deci jutrnje sonce. Blagor otrokom, ki imajo skrbne, bogaboječe starše; rastli bodo kakor sadonosno drevje za potokom milosti božje, ki rodi obilno sadu v svojem času.

Na noge, učitelji blagi; v vaših rokah je šola otrok, mladik Gospodovih dragi rejevniki (vzgjajališče). Učite deco brati gladko, pisati čedno, pa še bolj skrbno pravično živeti, se greha varovati, in Bogu lepo služiti vadite jih. Koliko dober učitelj velja, koliko trpi in občini dobrega napravi, to sicer svet malo spozna in slabo plačuje; pa veselite se, pridni učitelji moji, za toliko lepša bo vaša plača v nebesih. "Oni, ki jih veliko v pravičnosti poučijo, se bodo svetili kakor zvezde na nebu na večne čase," veli Sveti Duh.

Pridni Gospodovi hišniki bodite, vi gospodarji in gospodinje krščanske; vas je Gospod svoji družini za škofo postavil, pravi sv. Avguštin. Čujte in varno pazite, da vam sovražnik, če bi vi spali, ljuljke med dobro pšenico ne priseje. Ne molčite, kadar hudobni jezik med vašo družino pohujšanje trosi. Varujte svojo družino greha skrbneje ko ognja, da Bog pri vaši hiši žaljen ne bo. Ne pozabite ostre besede sv. Pavla, ki posebno gospodarjem velja: "Kdor za svoje in zlasti za domače nima skrbi, je vero zatajil in je hujši od nevernika." Če je vaše delo težavno, vam bo mogočna božja pomoč in lepo vaše plačilo v nebesih.

Pridni bodimo in marljivi neprenehoma vsi; kjer pridnih delavcev ni, tam bo v kratkem najgorša (najlepša) gorica s trnjem zaraščena pušča - še tako lepa škofija v malo letih puščava. Ne žalostna puščava strupenih kač (hudobnih ljudi), temveč vesela gorica, polna svetih čednosti in dobrih del, ima biti (bo) na novo omejena lavantinska škofija z božjo pomočjo. "Delajmo torej pridno, dokler je dan; pride noč, in ne bo delati več moč, takrat bomo počivali sladko, ako smo delali zvesto."

3. Potreba nam je še k naši modrosti in marljivosti tudi blagoslova božjega: "Ne on, ki seje, ne on, ki zaliva, kaj velja," uči sv. Pavel, "ampak Bog, kateri rast daje." Dobra sreča, katero Bog da, vse velja. Sedem živih studencev, svetih zakramentov božje milosti in pomoči nam teče; hitimo tedaj zajemat žive vode za večno

življenje, vredno prejemati zakrament svete pokore in presvetega Rešnjega telesa. "Jaz sem prava vinska trta, vi ste moje mladike; brez mene nič ne morete," veli usmiljeni Jezus ter nas tako ljubeznivo k sebi vabi, rekoč: "Pridite k meni vsi, kateri se trudite in ste obteženi; jaz vas bom poživil."

Da se bo rosila milost božja na vse naše dejanje in nehanje, molimo vsako jutro in prosimo vsak večer Boga, da našim delom blagoslov da. Prava molitev je zlati ključ svetih nebes. Sv. Pavel veli: "Kdor ne dela, naj ne jé." Jaz pa po vsi pravici povem: Kdor ne moli, naj tudi ne dela in naj ne uživa darov božjih. Molitev je naši duši sapa življenja; kakor hitro molitev opustiš, dušo umoriš. Ne pozabite, drage ovčice, kako lepo nam Jezus molitev priporoča, rekoč: "Prosrite in boste prejeli, da bo vaše veselje popolno."

PROŠNJE:

Dobri Jezus, ob Tebi je v tvojem smrtnem boju stala Tvoja in naša mati. Kot si se ozrl na njo, se ozri na nas, ko Te prosimo:

1. Naj bo Tvoja Cerkev upanje in tolažba vsem, ki trpijo.
2. Naj bo Marija vsemu božjemu ljudstvu zgled neomajne vere.
3. Sredi skrbi tega sveta radi pozabljamo na našo večno domovino. Naj nam Slomškova beseda in pesem poživita hrepenenje po nebesih.
4. Vsi naši rajni naj najdejo svoje mesto v družbi angelov in svetnikov.

Naš Odrešenik, razodeni nam svojo modrost, daj nam moč, da na Tvoji poti ne omagamo, blagoslavljam nas in varuj sedaj in vekomaj. Amen.

9. DAN: SOBOTA, 18. 9. 1999

TO JA DAN, KI GA JE NAREDIL GOSPOD (Ps 118, 24)

UVOD V MAŠO:

Po čemer smo verni Slovenci hrepeneli, odkar smo stopili v občestvo katoliške Cerkve, bomo jutri doživeli. Sveti oče Janez Pavel II. bo v Mariboru razglasil za blaženega prvega mariborskega škofa božjega služabnika Antona Martina Slomška. To ni velik dan le za mariborsko škofijo, ampak za vso Slovenijo, za vse Slovence v domovini in tujini, zato se veselimo in radujemo.

Do sedaj smo Slomškove nedelje obhajali v molitvi in prošnji, da bi bil Slomšek pred vesoljno Cerkvijo prištet med blažene. Odslej bo Slomškova nedelja praznik, ko nam bo blaženi Slomšek govoril o tem, kar vsak najbolj potrebuje: o svetosti. Njegov zgled neomajne vere v Jezusa Kristusa in neizmerne ljubezni do domovine

in materinega jezika, nam bo svetla luč, ki nas bo varno vodila na našem zemeljskem romanju v tretjem tisočletju.

Vsi, ki v srcu nosimo vero, se jutri pridružimo velikemu slavlju, ki ga Slovenija še ni doživela, na Betnavi pri Mariboru. Veselo praznujmo dan svetosti, dan, ki nam ga je podaril Gospod.

Slomšek je svetilnik. Ni dovolj, da ga samo gledamo, moramo mu slediti. Smo na njegovi poti?

Smo mu dovolj prisluhnili? Nas nagovarja njegova svetost?

NAGOVOR:

Prisluhnimo, kaj je Slomšek polagal na srce svojim vernikom pred 140 leti:

Poprej pa ko svojo besedo sklenem, še eno naj vam povem. Meni, vašemu škofu, se zdaj ravno tako godi kakor novemu gospodarju, ki je veliko gorico drago prevzel, pa nima hrama, ne tlačilnice ne vinjakov (nožev) ne motik in ki tudi delavcev premalo za svojo veliko trsje ima. Kako si hoče sirotec pomagati, če mu dobrotniki v roke ne sežejo! Vaš novi gornik (goriški gospodar) sem jaz, vi pa dobrotniki moji. Zapustil sem svojo staro domovino, rajsko lavantinsko dolino, iz posebne ljubezni do vas. V ljubezni ste me sprejeli tudi vi, ste mi postavili nov hram škofovski, ste okinčali s svojimi darovi za božjo čast stolno cerkev in tako pripravili prav ljubeznivo meni in moji prečastiti družini prijeten stan. Bodi vam hvala in zahvala vsem dobrotnikom mojim. To napravilo (delo) je slavno, in zgodilo se je, kar so si vaši predniki dolgo želeli, pa niso čakali. Gospod nam je dal dan doživeti, da se ga razveselimo, pa tudi zapustimo svojim naslednikom (prihodnjim rodovom) vrli spomin, kako smo v Mariboru, v sredi Slovenskih goric, škofovski sedež ustanovili.

Veliko smo že storili, bodi hvala Bogu in vam; pa veliko nam je še storiti, da oskrbimo, česar je škofovski stolici v sedanjih časih potreba kakor vsakdanjega kruha. Naši bogati sosedi imajo semenišča za mladeniče, ki se za duhovsko službo pripravljajo, imajo mnogo samostanov, vernikom v telesno in duhovsko pomoč; mi ubožci vsega tega še malo imamo ali pa celo nič. Pa eno imamo, moje drage ovčice: vaše dobro, usmiljeno srce. Dobro srce pa iz ljubezni do Boga velike reči naredi, in če jih ne stori, pravo dobro srce ni. Trdno zaupam in se zanašam na vas, da me ne boste zapustili, kadar vas bom še poprosil za pomoč. Nas v kratkih letih na tem svetu ne bo; v hišo večnosti pojdemo uživati, kar smo dobrega storili. Naša lepa in poštena dela pa ostanejo Bogu v čast, našim zanamcem v dušni hasek in veselje. Na grobu našem se bodo svetile slavne besede: "Blagor mrtvim, ki v Gospodu umrjejo; naj počivajo od svojega truda; kajti njihova dela gredo za njimi."

Ti pa, dobri Bog, Oče usmiljenja in vse tolažbe, ki si dobro delo med nami začel, to napravilo tudi pri nas napreduj in dovrši! Oče luči in pomoči, od katerega vsak dober dar pride, blagoslovi pastirja in vse njegove ovčice! Blagoslovi naše žitno polje in lepe vinske gorice, o, blagoslovi naša srca, žlahtne trte svojega vinograda, naj obilno dobrega sadu rodijo za božje kraljestvo. Blagoslovi nas, troedini Bog Oče, Sin in Sveti Duh. In ta božji blagoslov pridi na nas in vsakdar pri nas ostani. Amen.

PROŠNJE:

Dobri Bog, Oče usmiljenja in vse tolažbe, ki si dobro delo med nami začel in dovršil, poslušaj naše prošnje pred velikim praznikom razglasitve Antona Martina Slomška za blaženega:

1. Daj, da bo Tvoja Cerkev kraljestvo resnice, pravice, ljubezni in svetosti.
2. Polni hvaležnosti molimo za svetega očeta Janeza Pavla II., da nas bo zdrav in krepak popeljal v tretje tisočletje.
3. Pomagaj slovenskemu narodu, da mu bo sveta vera luč, materin jezik pa ključ do zveličavne narodove omike.
4. Daj, da se bodo blaženemu Slomšku kmalu pridružili novi slovenski svetniki.

Oče luči in pomoči, zahvaljujemo se Ti za velikega sina slovenskega naroda, blaženega Antona Martina Slomška. Pomagaj nam, da ga bomo posnemali v veri, upanju in ljubezni. Po Kristusu našem Gospodu.

NEDELJA SLOMŠKOVE BEATIFIKACIJE

Obisk papeža Janeza Pavla II., sveta maša in beatifikacija Antona Martina Slomška na Betnavi pri Mariboru.

MOLIMO S SLOMŠKOM

Pripravila: [Miha Herman](#) in Jože Goličnik
Oblikovanje: Škofijski tiskarski servis
Maribor
Naklada: 1050 izvodov

**MOLITEV V DUHOVNI PRIPRAVI NA SLOMŠKOVO
BEATIFIKACIJO**

POSVETILNA MOLITEV SLOVENCEV MARIJI

MOLITEV K SVETI DRUŽINI ZA NAŠE DRUŽINE

RIMSKOKATOLIŠKA ŠKOFIJA MARIBOR
ODBOR ZA PAPEŽEV OBISK IN SLOMŠKOVO BEATIFIKACIJO
Slomškov trg 20, 2000 Maribor, Slovenija
Tel. +386 (0)63 22-90-508 ali 28-432;
GSM 041 76-22-44; Fax: +386 (0)62 22-90-509
**[www.rkc.si/slomsek/
informacije](http://www.rkc.si/slomsek/informacije)**